

Jesvs, Maria, Joseph, ab los Sants Tutelars.

LOS COLLECTORS DE LA LLEUDA REAL, Y DE MEDIONA.

*A RELACIO DEL SENTOR VICENS DE SABATER
meritissim Doctor de la Real Audiencia.*

I IJHEN. Que las satisfacions, que donaren, als Duptes del Senat, inter informandum, que se lligen impressas en jornadas de 16. de Dezembre 1687. y 18. de Febrer propasat, las veuhē impugnadas per lo Syndich de la Ciutat: pero perque ab dita impugnació apar, que lo Syndich no compren à esta part, tampoc esta alcança se puga acomodar lo que lo Syndich respon.

2 En lo *num.* 1. y 2. fa lo llit à sa resposta.

3 En lo *num.* 3. resum lo que à dit esta part en la satisfació de 16. de Dezembre 1687. desde lo *num.* 9. ad 22. y empren la proposició, que se halláada, que los Collectors avien provat la observança de cobrar ab omnibus: perque la avian provada de cobrar ab aliquibus. Y aslo es lo que fels duptà, y no de mercaderias, vejas lo Dupte. Veritat es, que pera provar de las personas, se valguè també de las cosas, fent argument de vna cosa, à altre, pero no de aqui dexà de justificar cada vna de persi, ab fonaments separats.

4 En lo *num.* 4. 5. y 6. diu lo Syndich, que no prová los Collectors, la vniversalitat de la Lleuda, quo ad personas, ex quo hi à Ecclesiastichs en Cataluña, Barõs, Militars, y Ciute-

A

dans

281
dans de Barcelona, que no la pagan. Es veritat (dexât apart, com dexan de pagarla los Ciutedans, de que en altres Allegacions) pero dexan de pagarla tots los que no la pagâ, per Privilegi, y axi lo matex Privilegi obra, que eran compresos sub eo jure. Y los DD. que los Collectors allegaren, parlarê en termens de terras, que hi avie també exempts, per lo menos Ecclesiasticos, y axi llansaren la proposició *adversus comprehensos*, no emperó *exemptos*, y assi nos tracta, que paguen los Ciutedans, sino que no impedescan la paguen los Forasters.

5 En lo nu. 7. y 8. tracta lo Syndich de satisfer à la universalitat de las cosas subjectas al dret de Lleuda, dient, que los Collectors ab Privilegi, ni altrament, han justificat la pretesa universalitat, ans be que resta exclosa per la Constitució 2. tit. de *veftigals* y cap. 81. del *Recognoverunt Proceres*, com diu en lo nu. 9. y en lo nu. 10. fa menció de las parts del Procès, ahont los Collectors, se son limitats à cobrar, de las mercaderias, que estavan en consuetut de cobrar. Te rahò lo Syndich per dos caps. Lo primer: porque estaven en possessori. Lo segon: porque no negan los Collectors, ni tampoc concedexen, *etiam in petitorio* ques puga prescriurer la gabella, y que no se puga prescriurer: porque es controvertit, ni disputarho es del cas: com sols s'iam en vna controversia: si del que los Collectors exigexen Lleuda ab antiquo, han de amostar Titol, y es cert que no tenen altre obligació, que *docere de consuetudine*, en vn dret de sa naturaleza consuetudinari. Y axi lo Dupte del Senat fou *si probata consuetudine respectu aliquorum, consebatur probata respectu omnium*, y lo Dupte fou concebut respecte de las personas, y no de las cosas, com se à dit responent al num. 3.

6 Pero ja que està en las cosas, no pretenen los Collectors per ara, cobrar de altres, que de aquellas que està en consuetut de cobrar. Y justifican plenament lo intent dels Collectors, las sentencias, y privilegis, que son en procès de temps antecedent, y subseguent al any 1283. en
lo

9

lo qual fou feta la Constitució 2. y Cap. 81. y axi pera que
los Collectors, no excedissen en la cobrança, probaven so-
lamente la consuetut, en la forma que en ditas Sentencias; ab
que se satisfa al que diu lo Syndich en lo *num.* 12. que pera la
certa, y indubitada exacció, se feu la Tarifa perque, amès de
que aquella, sols dividí lo dret Real, del de Mediona, en
ninguna sentencia, ni Privilegi, à vista de la mateixa Tarifa,
se son valgurs de aquella los Senyors Reys, ni sos Ministres
limitativè.

7 En los *num.* 13. y 14. diu lo Syndich, que en la Sentencia de Berenguer de Vico, no se declarà ques pagàs de totes mercaderias. Te rahò lo Syndich: pero se declarà ques pagàs de las mercaderias que eran en aquellas embarcacions, provant los Collectors, que *ex diuturno tempore* avian cobrat de aquellas, com es de veurer de la dita Sentencia en Procès, y trascrita en la Allegació dels Collectors de 21. de Mars 1684. *num.* 9. y axi en aquells anys no se demanava immemorial, y menos se à demanat despres.

8 En lo *num.* 15. satisfa, y be al Privilegi del Senyor Rey Don Pere, del any 1350. segons los Collectors lo trascrigueren: pero no en la conformitat, que en aquell se llig, y la causa fou per no aver volgut permetrer lo Syndich vna comunicació, y axi se resumiren perfunctoriament dit Privilegi, y altres: per lo que se deu advertir, que las paraulas del Privilegi son: *Nonnulli Cives, Mercatores, & Habitatores Civitatis ipsius, nostram indignationem incurrere minimè metuentes in prestandis Lezdis de bonis mercibus atque rebus, que eorum propria non existunt, sed easdem asserunt fore proprias, fictis coloribus, & dolose, de quibus quidem bonis, mercibus, atque rebus ipsi Lezdarij, Lezdam semper assueverunt recipere,* las quals paraulas no son limitativas á cosas, sino à la prova de las que devia Lleuda: perque los Collectors no poden amostrar altre titol en la cobrança de la Lleuda, sino lo costum de cobrarla, y axi mateix lo Senyor Rey antes que la transportàs, ni vuy en las que rete, sino es *ex usu.*

9 En lo *num.* 16. y següents tracta de satisfer al Privilegi del Senyor Rey Don Alfons. En orde à que la Lleuda fos imposada à totes las cosas. Te rahó lo Syndich: perque los Collectors, encara que pretengan, que la imposició fou vniuersal: pero no podentla provar, ni los matexos Senyors Reys li han trobat origen cert, la han regulada segons consuetut, axi que provant lo costum diurno de exigir, sempre han donat per constant, esser imposat lo que se acostuma cobrar, sens que pera la prova del costum, hajan fet menció de Tarifa. Antes de passar als altres numeros se advertex, que no se sap, com à dextat lo Syndich de respondrer à la sentencia del any 1448. que feu la Senyora Reyna Dona Maria, contra la Vila de Perpiñá, ab la sola prova de 73. anys, y los llibres dels Collectors.

10 En lo *num.* 20. vol satisfer lo Syndich à Montano, y Postio, essent axi, que lo hu es en terme de cosas, y lo altre de personas, y com se à dit, lo Dupte no fou donat per lo Senat en terme de cosas, que encara no ne ha dubtat, sino de personas, y sols esta part se val de las cosas per argument. Empero en quant satisfa lo Syndich, que la Lleuda no te vniuersalitat, asso es lo que se li nega, com encara que de dita vniuersalitat *non appareat radicitus*: pero la te *ex post*, per lo que se justifica ab la observança, y diurnitat, admesa *multipliciter, & maxime in vim Constitutionis secunda, & Cap. 81.* en los quals se funda lo Syndich.

11 En lo *num.* 21. te rahó lo Syndich: pero no se aplica, perque esta part, no tracta de cobrar Lleuda en virtut de la diurnitat, de personas, y de cosas, que de anys legitims no han pagat.

12 Al *num.* 22. se respon, que las matexas Constitució, y Capítol 81. també donan assistencia als Collectors de cobrar allò, que no fou imposat del any 1263. al de 1283. y la difficultat està com se à de provar, del que en son lloch.

13 Al *num.* 23. y següents fins al *num.* 29. inclusivè no es necessari respondrer: perque lo Senyor Don Miquel, de qui

es la ensenyança, de que esta part se à valgut es en la Sala, y dirà si lo que diu lo Syndich, es aplicable. Sols falta à dir, al que se opposa, en orde à que los Collectors deuen jurar, q̄ en cas de no aver jurat, los suffraga la observança de no jurar: perque las doctinas que los Collectors hã aportades son en termens de dret comu, las quals donan fé als llibres dels Collectors, sens jurament. Y las Constitucions de Catalunya, que irritan lo que se obra contra de ellas, ja estàn explicades en altres Allegacions, que se entenã respecte del Senyor Rey, y Officials Reals.

14 Al *num.* 30. y següents del Syndich no se por dir mes del que se à dit. Vejam ara com satisfã.

15 En lo *num.* 35. suposa, que la Lleuda no es vniversal ni general. Pero respecte de las personas de qui se à duptar per lo Senat, es general. Y es també vniversal respecte de las cosas, que se provarà lo costum, ò diuturnitat, per averse axi de dir segons la naturaleza del dret consuetudinari, y averho axi admès los Privilegis, y sentencias subseguidas.

16 Al *num.* 36. se respon, que las doctinas de que se val lo Syndich, parlan en vectigals imposats *scriptura*, & *non consuetudine non redacta ad scriptum*, com no hi aje medi de amostrear la consuetud, no reduida à escrit, sino es provantla, de aqui es, que en las Centurias antecedents, quant se à duptat als Collectors, la han provada ab los llibres, y testimonis, y no tant com ara, ni de tant temps. Y podia lo Syndich, si asso no li fa força, responder à la instancia, q̄ esta part dels Collectors li à feta retorquintli sa *Constitució segona Tit. de Vectigals*, y *Cap. 81. del Recognoverunt Proceres*. Com axi avêt de esser las lleys certas, y claras, disposant no menos, que lo Senyor Rey Don Pere lo Gran, y tota vna Cort, y proxims à la Tarifa, y no saberen dir quatre cents anys ha, de quinas cosas se cobrava Lleuda, sino que no sen imposassen de novas, y axi sempre se han tingut per antigàs, no aquellas que se à provat que se exigian antes del any 1283. que se feren dita Còstitució, y Capítol, perque à aquexa prova may algu à arribat

6
bat à ferla, ni demanarla, sino q̄ se son contentats de la anti-
quitat, provada dels temps, que se moguerē las controversias,
respectivè en que se provà. Com se à vist ab tants exēplars,
y rahons juridicas sufficients pera argumētat del temps pre-
sent al passat. *Y non sunt mutanda, que semper certam habue-
runt interpretationem.*

17 Al num. 37. se respon, que lo que aquell contè proce-
hex quant la Gabella es reduida en escrits, y si tant la vol re-
duida en escrits (lo que se diu, *non confitendo, sed retorquen-
do*) perque contradex lo Syndich à q̄ se exigisca segons Ta-
rifa? Y exigir segons Tarifa es, exigir dels composts, que son
los simples en ella, y assò no ho à introduit la consuetut, sino
que ho à declarat, y la declaració no induex novedat alguna,
que es lo que en la exactió de la Lleuda es prohibit. Fagna-
nus in cap. *Quoniam de Constitutionibus nu. 19. Ea que veniunt
per modū declarationis, verè, & propriè inesse dicuntur. Qui enim
explicat nihil novi facit, sed discooperit.* Aquí te lo Syndich la
Novitas del Cap. 81. y la observança declarativa del que està
contengut en la imposició de la Lleuda.

18 Al num. 38. se respon. Que de ell se veu, que lo Syn-
dich confessaria la proposició dels Collectors que es, que qui
se fundat in qualitate statuti debet probare illam, sino fos que
al Syndich li assistex lo dret, y que esta assistencia transferex
lo onus probandi en los Collectors. Y axi quærendū est de la
veritat de aquest supposit del Syndich, no en orde à la propo-
sició en dret, sino de sa aplicació. La Ciutat es actora, y no te
assistēcia de dret: perq̄ no se tracta de son interès, sino remo-
tissimamēt. La Ciutat no te assistēcia de dret: perq̄ los Collec-
tors la tenen fundada en la legitima imposició de la Lleuda,
que no se dupra, y la assistencia, y resistencia son correla-
tius. Los Collectors tenen en procès sentencias, y titols en
orde à la Lleuda, y axi matex tenē provada vna possessió lon-
geva, y no contradita per la Ciutat, sino que diu, que no es
basant, per impedir-la vna constitució: per tot lo que, y altra-
ment, no se capex ahont te la assistencia de dret lo Syndich
pera

7
pera dir, que no te obligació de provar la qualitat del estatut, y fundantse en aquella.

19 Lo Syndich aurà pres motiu de discorrer del que à vist en Quesada en lo lloch que allega, pero la difficultat està en aplicar-lo: perque la Ciutat de Sacer volia cobrar Gabela de vn Cavaller del Abit de Santiago, y pretenia la Ciutat estar en possessió de cobrar-la. Replicava lo Cavaller, que à la Ciutat resistia lo dret, perque lo Cavaller era Privilegiat per lo Pontifice, y que axi la Ciutat avia de exhibir titol. Esta be. Vejam si se acomoda. Quin titol se li demanave à la Ciutat, lo de la imposició de Gabellas? No. Sino que non poguès posar al exempt.

20 Dirà lo Syndich com diu en lo *num. 39.* y següents ab vn lloch de Mieres que allega, que te vna Constitució ab la qual se prohibexen Lleudas novamēt imposadas, diga ara lo Syndich, si axi com lo Cavaller tinga de provar sa exempció, si tindrà també de provar lo contrari lo Syndich, és à saber, que la Ciutat de Sacer tenia facultat de imposar Gabellas als exempts. Seria different lo cas, si la Lleuda se cobràs en virtut de la Constitució, lo que no es: perque segons ella parla, y las paraulas formals de Mieres no estatui res, sobre las antigas, sino que lleva las modernas, y en orde à las antigas las dexa en son estat, y salva la Real clemēcia era difficultós, que en aquellas poguès disposar en perjudici dels Hereters. Per lo que es indefectible la justícia dels Collectors, per las rahons ditas, en orde à transferir lo onus probandi la qualitat de la Constitució, en lo Syndich. Com à fonament de sa intenció, Fontanella *Decis. 256. num. 17.*

21 En lo *nu. 45.* y següents opres lo Syndich de la Doctrina de Anguiano, vol disminuir lo gust als Collectors de averlo trobat, dient, que lo Senyor Vicecanceller Crespi, y Cancer lo allegan: pero com sie à differēt intent, bastans que no hi haja trobat evasió. Com la que dona en lo *num. 48.* ab exemplars diu molt be, que son noticias per los que in foro versantur adquiridas: perque no se enten la aplicació: com en
lo

lo cas que son los exemplars, es in re prohibita præscribi, com son las Decimas, y nosaltres nos trobam en cas de Lleudas non prohibitas præscribi, sino permesas, y adquiridas præscriptione. Y sols se aplicarian los exemplars, si los Collectors pretenguessen, que no obstât, que la Constitució prohibex prescriurer Lleudas novellas, es à saber del any 1263. al de 1283. diguessen que las avien prescrites, com se justifica en la Allegació de 18. de Febrer del corrent any *num. 12. in fine.* Essent axi, que las que se exigexen, no las deduexen del temps prohibit, sino del antecedent.

19 Confessà lo Syndich desdel *num. 52.* fins al vltim, que ne impugnava exactió de la Lleuda en lo cõtengut en la Tarifa, sino que per al que no se contè en ella, y esta part exigex demana prova de la consuetut, ò immemorial. Ab que à fi de cõptes, sols lo plet ve à reduirse. Primò, à quina Tarifa se deu estar, sobre que abundantment se à escrit. Secundò, si pot cobrar dels mixtos, y pera dit intent, han dit los Collectors dos cosas. La primera, que los mixtos veniunt sub simplicibus. La segona, que si comprenen, interpretatione declarativa, ab la observança, la qual no resta exclosa, ni la poguerè exclourer la *Constitució segona tit. de Vectigals, y Cap. 81. del Recognoverunt Proceres.* Tertiò, que si se exigex de alguna cosa, que explicitè, ni implicitè estiga en la Tarifa, si provada la centenaria, & vltra, resta provât, que se exigeix vint anys antes del any 1283. majorment com la Tarifa no sic imposició de la Lleuda de Barcelona, y se troben porcions de dita Lleuda, ni divididas, ni contengudas en la Tarifa.

20 Los Hereters se prometen tot consuelo de la integritat del Senat, sens cansarlo ab Doctrinas: perque no se scanpan à tant superior Oraculo, y lo que esta part podria ornar, tot consistex, ó en Principis, ò en Proposicions en las antecedents Allegacions justificadas. Salvo &c. Barcelona, y Mars 29. de 1688.

V A L E N T I A.

R. 4162

32 Ale (Res) C2 v. ¹⁴/₂₇

Partes 22 Agosto 1942 —

15 pts

Andreu - no